

Vogeljaar-Vogelfotoparade 1996

Op 17 januari kwam de jury bijeen ten huize van de familie Werkman te Hedel, te weten echtpaar Albers, echtpaar Boekhoudt, Nel van Donkersgoed, Pierre Maréchal, Rob van Schagen, Wim Smeets (natuurfotograaf), Jaap Taapken en echtpaar Werkman van Het Vogeljaar met als gast de natuurfotograaf Koot Dansen en zijn vrouw Antoinette.

Over het algemeen kan worden gezegd dat een aanzienlijk groter aantal inzendingen is ontvangen dan de voorgaande jaren en wel van 23 inzenders, hetgeen wellicht is veroorzaakt door de versoepeling van de regels, waardoor nu ook niet-abonnees van Het Vogeljaar aan de jaarlijkse Vogeljaar-Vogelfotoparade kunnen deelnemen.

Het is verblijdend dat deze keer minstens drie niet-onverdienstelijke vrouwelijke vogelfotografen deelnamen aan de wedstrijd, een wens die de redactie van het Vogeljaar al jarenlang heeft gekoesterd. Twee andere inzenders willen dat na afloop van de wedstrijd hun foto's worden teruggestuurd.

Het aantal nieuwe deelnemers heeft zeker de totale kwaliteit van de inzending aanzienlijk verhoogd, maar bij de uiteindelijke uitslag bleken toch enkele fotografen met hun gehele inzending boven de rest uit te steken. Wat hiervan wellicht de oorzaak is, willen wij hier later belichten.

Er zullen ongetwijfeld inzenders zijn die zich afvragen waar de jury speciaal op let en wat uiteindelijk doorslaggevend is bij de keuze.

De foto's werden onder goede belichting uitgelegd en daarna werden die foto's weggehaald waarvan men meende dat deze toch niet bij de eindstrijd terecht zullen komen. Al gauw verdwenen dan ook foto's die te donker of te licht zijn afgedrukt. Ook onscherpe foto's verdwijnen al spoedig van het toneel. Opnamen van vogelsoorten die niet in West-Europa voorkomen, worden snel ter zijde gelegd. Ook nestfoto's en de afschrikwekkende foto's van een Kievit die tegen prikkeldraad is gevlogen en zich heeft opgehangen vinden geen pardon en verdwijnen van het toneel. De nestfoto's van jonge Steenuilen blijken volgens de maker voor een ander doel bestemd en daarom zullen de foto's worden getourneerd na de prijsuitreiking.

Het wordt ook, evenals vorige jaren, duidelijk dat de wijze van afdrukken of printen veel invloed uitoefent op de uiteindelijke keuze van de jury. Sommige prints zouden namelijk duidelijker zijn geworden als er meer zorg was besteed aan de afdruk. Enkele negatieven blijken duidelijk bij het afdrukken vuil te zijn geweest waardoor er allerlei ongewenste vlekjes op de uiteindelijke foto terecht kwamen. Ook aan de uitsnede van het beeld heeft menige vogelfotograaf te weinig zorg besteed. Het lijkt erop of velen hun gehele negatief hebben afgedrukt of laten afdrukken, terwijl de foto soms veel mooier zou zijn geworden als hier of daar een donker of onscherp gedeelte niet bij de uiteindelijke afdruk zou zijn opgenomen. De inzenders behoeven zich namelijk alleen maar te houden aan de minimale en de maximale afmetingen van de officiële papier-

maat, maar er kan natuurlijk best ergens wat van de foto worden afgesneden, zodat een lange smalle rechthoekige of een vierkante foto ontstaat. Van deze mogelijkheid wordt helaas te weinig gebruik gemaakt, hoewel dat vaak de ingezonden foto aanzienlijk aantrekkelijker zou kunnen maken. Daarmee kan men dan ook nog de verhouding van donkere en lichte partijen beïnvloeden. Het effect van grote zwarte of lichte partijen kan bijvoorbeeld bij het afsnijden van een gedeelte daarvan sterk worden gereduceerd, waardoor de foto een geheel ander aanzien krijgt. Hiervoor moet men wellicht een in zekere mate een fotografisch of grafisch oog hebben.

Zo kunnen minder 'mooie' opnamen van zeldzame vogelsoorten soms al snel uit de race verdwijnen, terwijl huis-, tuin- en keukensoorten waarvan mooie opnamen zijn gemaakt soms hoog scores als ze in een mooie omgeving zijn genomen.

Elk jurylid stelt zo zijn eigen voorwaarden. Iedereen wil een 'mooi' plaatje een goede kans geven, maar er zijn ook juryleden die de foto grafisch bekijken of ze bekritisieren de wijze van afdrukken. Weer een ander let ook op de graad van moeilijkheid om een bepaalde vogelsoort op de gevoelige plaat te krijgen of de mate van zeldzaamheid van de soort wordt bij de beoordeling betrokken.

Kleurenfoto's

Bij kleurenfoto's komen weer andere facetten naar voren. Daarin speelt natuurlijk de kleur op de print een grote rol. Om een voorbeeld te geven: enkele rode bessen of een paar gele bloemen kunnen soms wonderen doen aan de levendigheid van de foto.

Een mooi gekleurde vogelsoort zoals een IJsvogel of een Bijeneter doet het al gauw veel beter dan een Grauwe Gors. Maar zo'n Grauwe Gors zou dan weer bijvoorbeeld op een hekje moeten zitten waarover een tak van een bloeiende appelboom hangt. Dan wordt het opeens een heel ander beeld, maar de print moet toch zodanig zijn samengesteld dat de vogel het hoofdonderwerp blijft.

Voor de speciale **EKTAR-kleurenfotowedstrijd** waarvoor **KODAK Nederland B.V.** een extra **Ektar-Filmprijs** beschikbaar heeft gesteld, werden in totaal van elf inzenders 26 kleurenfoto's ontvangen.

Allereerst vallen opnamen van Afrikaanse vogelsoorten af en bovendien een niet scherpe en wat donkere nestfoto en twee opnamen van een veragelegen zwemmende Kleine Alk die bij Dene-kamp werd gefotografeerd. Hoewel zeldzaam, verdwijnt ook de opname van een aantal Sneeuwganzen.

Lang geen onverdienstelijke foto's van Joke Stuurman-Huitema (Keep en een magnifieke opname van een mannetje Baardmannetje in het Riet) moeten uiteindelijk het loodje leggen. Tot verdriet van sommige juryleden.

Uiteindelijk blijven acht kleurenfoto's op het slagveld liggen, te weten de Grauwe Gans met hybriden, Zilvermeeuw met druppel aan snavel, Kluut, Visarend, Kleine Zilverreiger, Torenavalk, Blauwe Reiger in de sneeuw en Boomklever.

Uit dit laatste groepje blijven over de Blauwe Reiger van Gerard de Hoog, een Boomklever van Erwin van Laar en een mannetjes Torenavalk in jeugdkleed van Joke Stuurman-Huitema. Een stemming onder de juryleden laat overduidelijk zien dat er unaniem voor de 'biddende' Torenavalk werd gekozen.

De **Ektar-Filmprijs** gaat dus naar **Joke Stuurman-Huitema uit Zaandijk**. Een prachtige opname van een jagende Torenavalk in de Assendelfter Zuidpolder.

Zwartwitfoto's

Nadat wij een groot aantal zwartwitfoto's terzijde hebben gelegd wordt het aantal dat over is gebleven steeds kleiner. Wij hebben nu nog liggen foto's van een Notenkraker en Kraanvogels van Kees van Berkel, Pestvogel, Watersnip, Wulp en Gele Kwikstaart van Gerard de Hoog, een foto met elf Kolganzen, een Kolgans, een vliegende Ooievaar en een Scholekster van O. Kana, een Boomklever van Sip de Vries, parende Steenuiltjes en de inleiding tot paren van Boerenzwaluwen van Erwin van Laar, een Oeverloper van Taeke Roosjen, Knobbelswanen in de winter, een opvliegende jonge Zilvermeeuw en een detail van een Knobbelswaan van Sebastiaan Schuch, mannetjes Nonnetje, Aalscholver, Zilvermeeuw van Joke Stuurman-Huitema, Grauwe Vliegenvanger van Auke B. Terluin, Kolganzen, Roerdomp, Blauwe Reiger en Grutto van Henk Tromp, roepende Zilvermeeuw en Wilde Zwanen van Mike Weston en Grote Gele Kwikstaart met kring in het water van Twan Wiermans.

Dan komt er spanning in het huis van de familie Werkman. Er zijn na een nadere schifting veertien foto's overgebleven. Niemand kent de namen van de fotografen, want men heeft ook tijdens de jurering niet achter op de foto's mogen kijken. Nadat de ontvanger van de gehele inzending zijn lijst van ontvangen foto's heeft bekeken,

blijkt dat er van de tien foto's van Watersnip, elf Kolganzen, Wulp, opstijgende Zilvermeeuw jonge, groep Kolganzen, zingende Gele Kwikstaart, Boerenzwaluwen, Steenuilen, Roerdomp, Kraanvogels, Wilde Zwanen, Pestvogel, Kolgans en Knobbelswanen in de winter er een aantal opnamen van dezelfde fotografen zijn. Omdat één fotograaf maar één prijs kan worden toebedacht, moeten van een aantal fotografen de andere foto's het veld ruimen, zodat er van iedere fotograaf slechts één opname overblijft. Hierdoor moeten uit die laatste kleine groep foto's er bijvoorbeeld drie opnamen van Gerard de Hoog, een van Kees van Berkel, van Sebastiaan Schuch, van Gerard de Hoog, van O. Kana en van Mike Weston worden weggehaald. Zelfs twee prachtige opnamen gemaakt door Erwin van Laar worden ook weggelegd.

Uiteindelijk blijven er vijf foto's over en de **tweede aanmoedigingsprijs, de Gold-filmprijs** (van films ter waarde van f 100,-) gaat naar **Sebastiaan Schuch uit Rotterdam** met zijn zwartwitfoto van twee (paartje) Knobbelswanen zwemmend achter elkaar in het water vol ijsschotsen op de Nieuwe Maas bij Rotterdam. Het zijn vooral de schotsen die glinsteren in de zon en er een een prachtige, sfeervolle opname van maken. Bovendien is de foto goed afgedrukt.

De **eerste aanmoedigingsprijs, de Elite-filmprijs** (van films ter waarde van f 150,-) gaat naar **O. Kana uit Rhenen** met de foto van een Kolgans (in de Ooijpolder), die ons van achter de biezen begluurt. De opname, alhoewel de vogel er niet eens helemaal op staat afgebeeld, krijgt bij de jury grote waardering vanwege de aandacht trekkende pose van de vogel.

Vogelaartjes

De redactie neemt geen enkele verantwoordelijkheid op zich inzake advertenties in deze rubriek

Opgaven voor deze rubriek alleen schriftelijk per brief met bijgesloten giro- of bankbetaalcheque aan ons redactieadres richten.

De kosten bedragen f 10,- per 30 letters (waarbij de spaties tussen de woorden als letter worden gerekend). Voor brieven onder nummer wordt f 15,- extra berekend.

Alleen abonnees kunnen van deze rubriek gebruik maken.

Aangeboden Het Vogeljaar jrg. 1975 t/m 1995, à f 0,50 per nummer (exclusief verzendkosten). M.A. Bakelaar, Willem de Zwijgerstraat 23, 3181 HZ Rozenburg.

Gevr.: Beck 22 x 80; Suolahti 1909 Die deutschen Vogelnamen. Tel. (0297) 32 32 38.

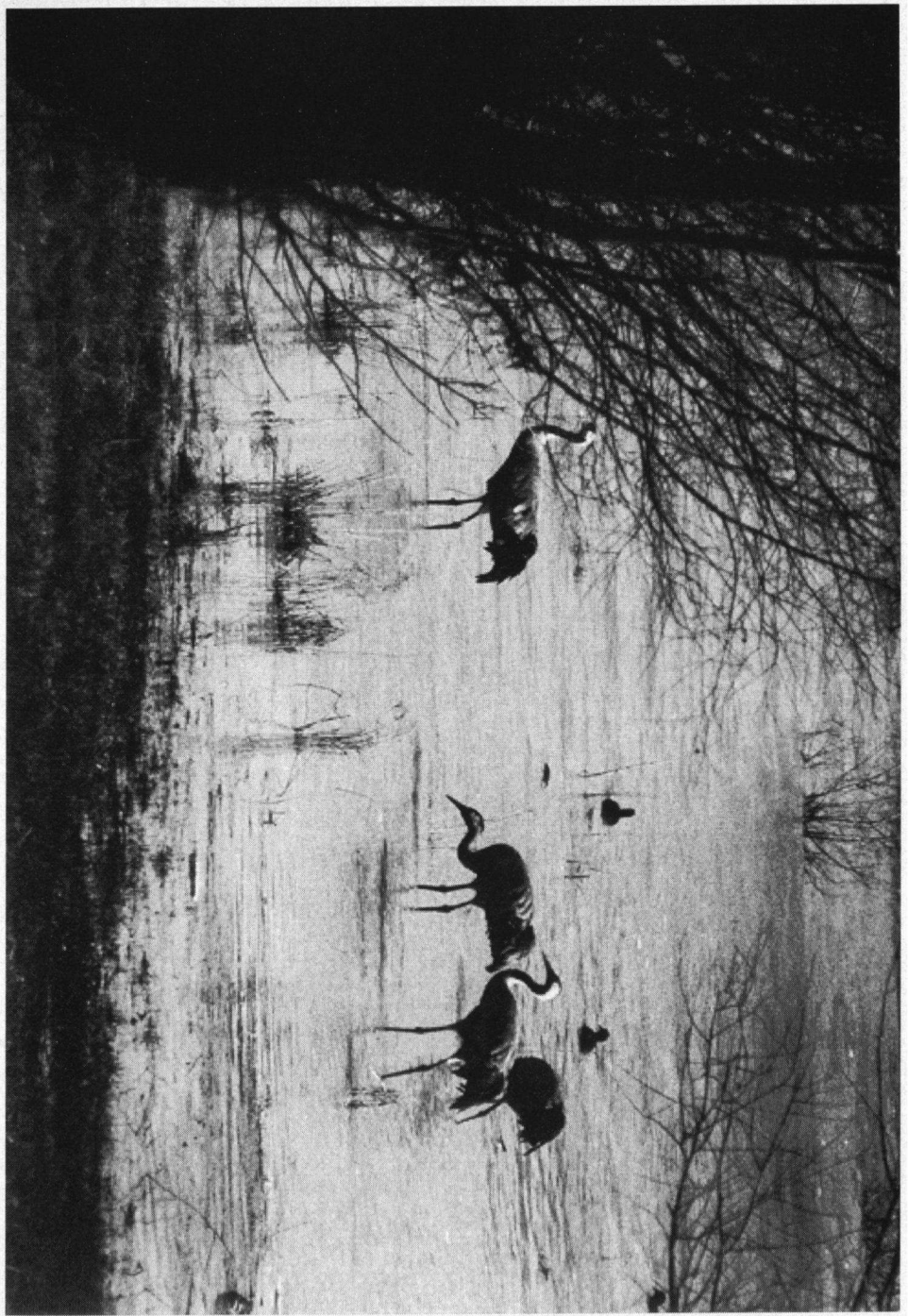
Gezocht: ATLAS van de NEDERLANDSE VOGELS; tegen elk redelijk aanbod, (0348) 44 29 52.

Kraanvogels & herfsttrek, Oostzee-eilanden Rügen en Hiddensee, 10 oktober tot en met 14 oktober 1997.

Zestiendaagse vogelreis, op safari in Kenia, tevens op zoek naar de 'Big Five'. De grootste vogelshow op aarde! Eind november tot midden december 1997. Reissom ± f 5800,-.

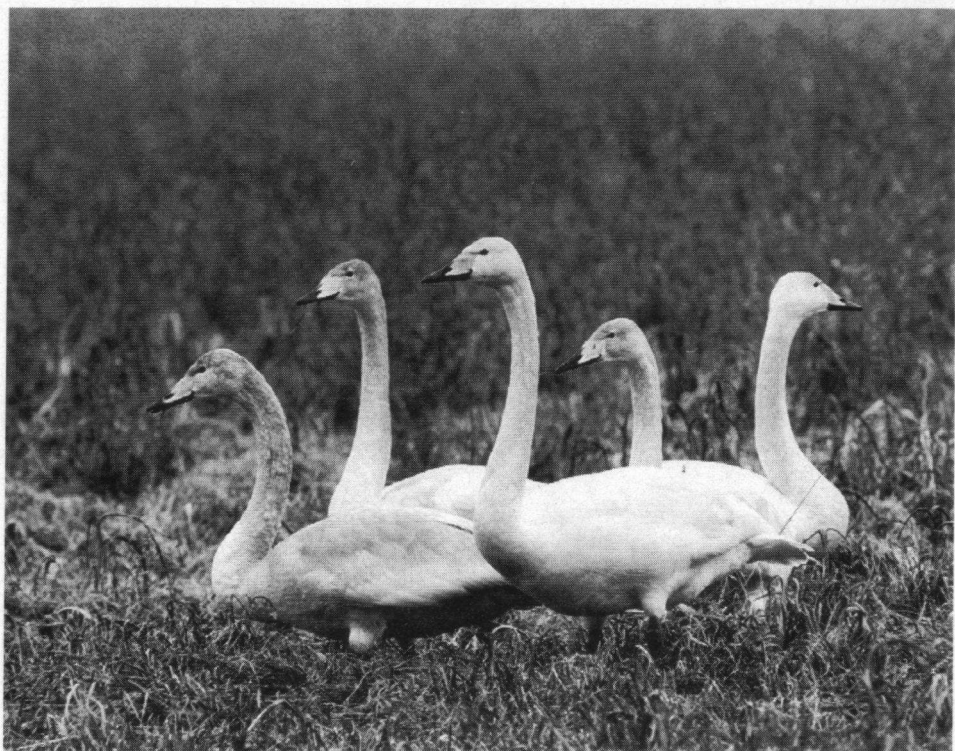
Wie het eerst komt, die het eerst maakt!

Nadere informatie kunt u schriftelijk bij onze redactie aanvragen.

Eerste prijs. Kraanvogels, Lac du Der-Chantecoq, Champagne, Frankrijk, voorjaar 1996.

Foto: Kees van Berkel.

Tweede prijs. Familie Wilde Zwanen, Den Bommel, 15 februari 1996. Canon AF, 400 mm met 1,4 x extender, 1/500, Ilford XP2.
Foto: Mike Weston.

Derde prijs. Pestvogel, Leidsevaart, gemeente Haarlem, 11 februari 1996. Leica R 4, 560 mm, f. 6,8, 1/60. Kodak TMX 400.
Foto: Gerard de Hoog.

Eerste aanmoedigingsprijs, de Elite-filmprijs, Kolgana, Ooljponders, april 1995.
Foto: O. Kana.

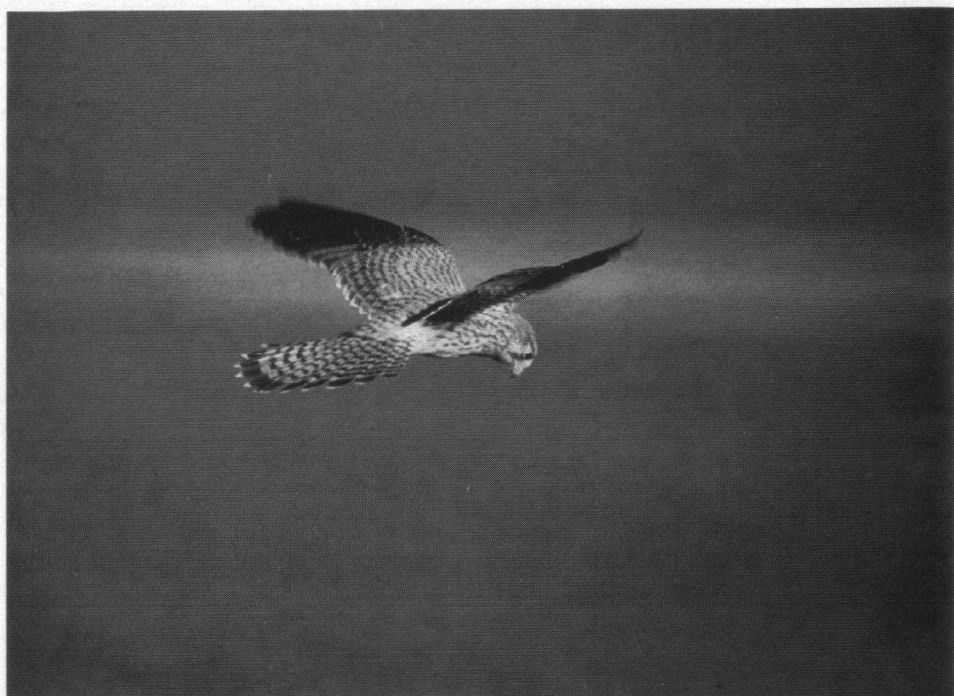

De derde prijs t.w.v. f 300,- behaalt **Gerard de Hoog uit Pijnacker**, die al in de eindronde andere foto's moest laten schieten, met zijn foto van een Pestvogel op een struik met bessen. De print is wat donker maar bij lichter afdrucken zou de achtergrond wel wat erg licht zijn geworden. Het zou dan een kwestie van afdekken en doordrukken moeten zijn geweest.

De tweede prijs t.w.v. f 450,- behaalt **Mike Weston uit Den Haag** met zijn foto van een familie Wilde Zwanen, twee ouden en drie eerstejaars jongen. De foto is op een goed moment gemaakt en wel zodat alle vijf nekken geheel vrij staan. Alle vogels zijn redelijk scherp. De print is zodanig dat de Wilde Zwanen prachtig contrasteren met de achtergrond, waardoor het beeld boeiender wordt.

De eerste prijs t.w.v. f 750,- gaat naar **Kees van Berkel uit Gasselte** die met overgrote meerderheid door de jury werd gekozen met zijn foto van de Kraanvogels, gemaakt in het voorjaar op een Vogeljaarreis naar het Lac du Der-Chantecoq in Champagne, Frankrijk. De foto geeft een geheimzinnige sfeer weer van vier in het meer foeragerende Kraanvogels en twee wegzwemmende Meerkoeten op de achtergrond. De takken van de daarvoor staande wilgenstruiken geven een prachtig dieptegevoel. In de linkerstruik zien wij de uitlopende wortels op een hoogte die weergeeft hoe hoog het water nog pasgeleden in dit meer heeft gestaan.

■ Wim Smeets & Jaap Taapken (namens de jury).

Ektar-Filmprijs. Kleurenfoto. Biddende Torenvalk, Assendelfter Zuidpolder, Assendelft, 15 november 1996. Ektar 100.
Foto: Joke Stuurman-Huitema.

Tweede aanmoedigingsprijs, de Goldfilmprijs. Knobbelzwanen in ijs, Nieuwe Maas, Rotterdam, 19 Januari 1996.
Foto: Sebastiaan Schuch.

Deze foto viel net buiten de prijzen. Boerenzwaluw, mannetje tracht te paren met niet bereid wijfje, Arkemheen, Nijkerk, 21 april 1990.

Foto: Erwin van Laar.

Ook deze foto viel net buiten de prijzen. Tureluurs invallend op het wad onder Landerum, Terschelling, 20 juli 1996. Pentax ME met SMC Pentax f. 4, 300 mm.

Foto: Auke B. Terluin.

Territoriumgedrag, Grutto, Lekuitenwaard, Lexmond, april 1981.

Foto: Henk Tromp.

Grote Gele Kwikstaart, Achouffe, België, maart 1996.

Foto: Twan Wiermans.